

УКРАИНСКИЙ ХИМИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

№ 5

Том 78
май
2012

Научный журнал

Основан в январе 1925 года

Выходит 6 раз в год

Зміст

Неорганічна та фізична хімія

- СОЛОПАН С.О., ФАТЕЄВ Є.Д., БІЛОУС А.Г. Особливості синтезу слабоагломерованих наночастинок Fe_3O_4 з мікроемульсій 3
- ТИТОВ Ю.О., СЛОБОДЯНИК М.С., КРАЄВСЬКА Я.А. Кристалохімічні критерії існування сполук і фаз Руддлсдена–Поппера типу $A^{II}Ln_nV_n^{III}O_{3n+1}$ 8
- ТРУНОВА О.К., ШОВКОВА Г.В., ВЕЧЕРНІКОВА Е., ГУДИМА А.О., МАКОТРИК Т.О. Металхелатні комплекси $Cu(II)$ з фосфонометиламіноянтарною кислотою 14
- ХОМЕНКО Д.М., ДОРОЩУК Р.О., ЄГОРОВ О.А., ЛАМПЕКА Р.Д. Координаційні сполуки міді(II) на основі етилового ефіру 5-(2-піридил)-1,2,4-триазолілоцтової кислоти, їх кристалохімічні характеристики і можливий механізм утворення 22
- МАЛІНКІН С.О., ПЕНКОВА Л.В., ПАВЛЕНКО В.О. Каталітична активність тетраядерного комплексу міді(II) з топологією молекулярної ґратки в реакції окиснення 3,5-ди-*трет*-бутилпірокатехіну 28
- КУЗНЄЦОВА Т.Ю., СОЛОВІЙОВ В.В. Моделювання антиоксидантних властивостей мелатоніну за результатами неемпіричних квантово-хімічних розрахунків 34
- СУДАВЦОВА В.С., КУДІН В.Г., ШЕВЧЕНКО М.О., БЕРЕЗУЦЬКИЙ В.В., ІВАНОВ М.І. Термодинамічні властивості розплавів системи $Al-Ce$ 38

Електрохімія

- СТЕЗЕРЯНСЬКИЙ Е.А., УДОД І.В., ОМЕЛЬЧУК А.О. Катодне відновлення тіосульфатних комплексів міді(I) при надлишку ліганду 42
- КУБЛАНОВСЬКИЙ В.С., НІКІТЕНКО В.М., РУДЕНКО К.П. Кінетика електровідновлення паладію (II) з гідроксиетилімінодіацетатного електроліту 47

Аналітична хімія

- АНЕЛЬЧИК Г.В., ЄГОРОВА А.В., АНТОНОВИЧ В.П., АЛЕКСАНДРОВА Д.І., ЛЕОНЕНКО І.І. Визначення флурбіпрофену та напроксену з використанням сенсibilізованої люмінесценції лантанідів 52
- ЩЕРБИНА М.Г., БАЗИЛЮК Я.В., КУЛІЧЕНКО С.А. Концентрування органічних речовин міцелярними фазами іонних та неіонної ПАВ 59

Содержание

Неорганическая и физическая химия

- СОЛОПАН С.А., ФАТЕЕВ Е.Д., БЕЛОУС А.Г. Особенности синтеза слабоагломерированных наночастиц Fe_3O_4 из микроэмульсий 3
- ТИТОВ Ю.А., СЛОБОДЯНИК Н.С., КРАЕВСКАЯ Я.А. Кристаллохимические критерии существования соединений и фаз Руддлсдена–Поппера типа $A^{II}Ln_nV_n^{III}O_{3n+18}$ 8

ТРУНОВА Е.К., ШОВКОВАЯ А.В., ВЕЧЕРНИКОВА Э., ГУДИМА А.О., МАКОТРИК Т.А. Металлхелатные комплексы Cu(II) с фосфометиламиноянтарной кислотой	14
ХОМЕНКО Д.Н., ДОРОЩУК Р.А., ЕГОРОВ О.А., ЛАМПЕКА Р.Д. Координационные соединения меди(II) на основе этилового эфира 5-(2-пиридил)-1,2,4-триазолилуксусной кислоты, их кристаллохимические характеристики и возможный механизм образования	22
МАЛИНКИН С.А., ПЕНКОВА Л.В., ПАВЛЕНКО В.А. Каталитическая активность тетраядерного комплекса меди(II) с топологией молекулярной решетки в реакции окисления 3,5-ди- <i>tert</i> -бутилпирокатехина	28
КУЗНЕЦОВА Т.Ю., СОЛОВЬЕВ В.В. Моделирование антиоксидантных свойств мелатонина по результатам неэмпирических квантово-химических расчетов	34
СУДАВЦОВА В.С., КУДИН В.Г., ШЕВЧЕНКО М.А., БЕРЕЗУЦКИЙ В.В., ИВАНОВ М.И. Термодинамические свойства расплавов системы Al—Ce	38

Электрохимия

СТЕЗЕРЯНСКИЙ Э.А., УДОД И.В., ОМЕЛЬЧУК А.А. Катодное восстановление тиосульфатных комплексов меди(I) при избытке лиганда	42
КУБЛАНОВСКИЙ В.С., НИКИТЕНКО В.Н., РУДЕНКО К.П. Кинетика электровосстановления палладия(II) из гидроксэтилиминодицетатного электролита	47

Аналитическая химия

АНЕЛЬЧИК А.В., ЕГОРОВА А.В., АНТОНОВИЧ В.П., АЛЕКСАНДРОВА Д.И., ЛЕОНЕНКО И.И. Определение флурбипрофена и напроксена с использованием сенсibilизированной люминесценции лантанидов	52
ЩЕРБИНА М.Г., БАЗИЛЮК Я.В., КУЛИЧЕНКО С.А. Концентрирование органических веществ мицеллярными фазами ионных и неионного ПАВ	59

Contents

Inorganic and Physical Chemistry

SOLOPAN S.A., FATEEV Ye.D., BELOUS A.G. Peculiarities of the synthesis of low-agglomerated nanoparticles Fe ₃ O ₄ from microemulsions	3
ТИТОВ Ю.А., СЛОБОДЯНИК N.S., КРАЙЕВСКАЯ Я.А. Crystal-chemical criteria of existence of Ruddlesden–Popper compounds and phases A ^{III} L _n B _n O _{3n+1} -type	8
TRUNOVA Ye.K., SHOVKOVAYA A.V., VECHERNIKOVA E., GUDIMA A.O., MAKOTRYK T.A. The metallochelate complexes of Cu(II) with a phosphonomethylaminosuccinic acid	14
KHOMENKO D.M., DOROSCHUK R.O., YEGOROV O.A., LAMPEKA R.D. Copper complexes with 3-(2-pyridyl)-1H-1,2,4-triazole-5-acetic acid ethyl ester, their crystal-chemical characteristics and probable path of formation	22
MALINKIN S.A., PENKOVA L.V., PAVLENKO V.A. Catalytic activity of the tetranuclear Cu(II) grid complex in the oxidation of di- <i>tert</i> -butyl-catecholate	28
KUZNETSOVA T.Yu., SOLOVIEV V.V. Simulation of the antioxidant properties of melatonin on the results of ab initio quantum chemical calculations	34
SUDAVTSOVA V.S., KUDIN V.G., SHEVCHENKO M.A., BEREZUTSKII V.V., IVANOV M.I. Thermodynamic properties of liquid alloys of the Al—Ce system	38

Electrochemistry

STEZERYANSKII E.A., UDOD I.V., OMEL'CHUK A.A. Cathodic reduction of copper(I) thiosulfate complexes with an excess of ligand	42
KUBLANOVSKII V.S., NIKITENKO V.N., RUDENKO K.P. Kinetics of palladium(II) electroreduction from hydroxyethyliminodiacetate electrolyte	47

Analytical Chemistry

ANELCHYK A.V., YEGOROVA A.V., ANTONOVICH V.P., ALEKSANDROVA D.I., LEONENKO I.I. Determination of flurbiprofen and naproxen using sensibilized luminescence of lanthanides	52
SHCHERBYNA M.G., BAZILUK Ya.V., KULICHENKO S.A. Preconcentrating of organic substances by micellar phases of ionic and nonionic surfactants	59

УКРАИНСКИЙ ХИМИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

№ 6

Том 78
июнь
2012

Научный журнал

Основан в январе 1925 года

Выходит 6 раз в год

Зміст

Неорганічна та фізична хімія

- ДЗЯЗЬКО Ю.С., РУДЕНКО О.С., ЮХІН Ю.М., ЦИБА М.М., БСЛЯКОВ В.М. Неорганічні мембрани, модифіковані наноккомпозитом гідратованого діоксиду цирконію і оксинітрату вісмуту 67
- ГУСЕВ О.М., ШУЛЬГІН В.Ф., НИЩИМЕНКО Г.О., КІРІЯК Г.В., МЕШКОВА С.Б. Спейсеровані похідні 5-піридин-2-іл-1,2,4-триазолу як додаткові ліганди для дибензоїлметанатів Eu(III) і Sm(III) 73
- РОІК О.С., КАЗІМІРОВ В.П., СОКОЛЬСЬКИЙ В.Е. Застосування псевдо-бінарного наближення при дослідженні локальної структури потрійних металічних розплавів 78
- СОЛОВЙОВ В.В., ЧЕРНЕНКО Л.О. Квантово-хімічна оцінка альтернативних шляхів катіон-аніонної взаємодії в ніобійвмісних розплавах 86
- ГОРБАЧУК М.П. Термодинамічні властивості силіцидів рідкісноземельних металів RSi_{2-x} при високих температурах 91
- ШЕВЧЕНКО М.О., КУДІН В.Г., КОБИЛІНСЬКА Н.Г., СУДАВЦОВА В.С. Термодинамічні властивості сплавів і діаграма стану системи Ce—Si 96

Електрохімія

- КАЗДОБІН К.О., ПЕРШИНА К.Д. Роль процесів механохімічного утворення пероксиду водню в екології водоймища 103
- СГОРОВА Л.М., ХОБОТОВА Е.Б., ЛАРІН В.І., ЮРЧЕНКО О.І. Електрохімічна іонізація та пасивація латуні Л-62 у хлоридних розчинах 118

Органічна хімія

- МАРКОВ В.І., ФАРАТ О.К. Реакції каркасних основ Манніха на базі 5',6',7',8'-тетрагідро-1'H-спіро[циклогексан-1,2'-хіназолін]-4'(3'H)-ону 124

Содержание

Неорганическая и физическая химия

- ДЗЯЗЬКО Ю.С., РУДЕНКО А.С., ЮХІН Ю.М., ЦИБА Н.Н., БЕЛЯКОВ В.Н. Неорганические мембраны, модифицированные наноккомпозитом гидратированного диоксида циркония и оксинитрата висмута 67
- ГУСЕВ А.Н., ШУЛЬГІН В.Ф., НИЩИМЕНКО Г.А., КИРІЯК А.В., МЕШКОВА С.Б. Спейсерированные производные 5-пиридин-2-ил-1,2,4-триазола как дополнительные лиганды для дибензоилметанатов Eu(III) и Sm(III) 73

РОИК А.С., КАЗИМИРОВ В.П., СОКОЛЬСКИЙ В.Э. Использование псевдо-бинарного приближения при исследовании локальной структуры тройных металлических расплавов	78
СОЛОВЬЕВ В.В., ЧЕРНЕНКО Л.А. Квантово-химическая оценка альтернативных путей катион-анионного взаимодействия в ниобийсодержащих расплавах	86
ГОРБАЧУК Н.П. Термодинамические свойства силицидов редкоземельных металлов RSi_{2-x} при высоких температурах	91
ШЕВЧЕНКО М.А., КУДИН В.Г., КОБЫЛИНСКАЯ Н.Г., СУДАВЦОВА В.С. Термодинамические свойства сплавов и диаграмма состояния системы Ce—Si	96

Электрохимия

КАЗДОБИН К.А., ПЕРШИНА Е.Д. Роль процессов механохимического образования пероксида водорода в экологии водоема	103
ЕГОРОВА Л.М., ХОБОТОВА Э.Б., ЛАРИН В.И., ЮРЧЕНКО О.И. Электрохимическая ионизация и пассивация латуни Л-62 в хлоридных растворах	118

Органическая химия

МАРКОВ В.И., ФАРАТ О.К. Реакции каркасных оснований Манниха на основе 5',6',7',8'-тетрагидро-1' <i>H</i> -спиро[циклогексан-1,2'-хиназолин]-4'(3' <i>H</i>)-она	124
--	-----

Contents

Inorganic and Physical Chemistry

DZYAZKO Yu.S., RUDENKO A.S., YUKHIN Yu.M., TSIBA N.N., BELYAKOV V.N. Inorganic membranes modified with nanocomposite of hydrated zirconium dioxide and bismuth oxynitrate	67
GUSEV A.N., SHULGIN V.F., NISHCHIMENKO G.A., KIRIYAK A.V., MESHKOVA S.B. Spacer-armed derivatives of 5-pyridine-2-yl-1,2,4-triazole as additional ligands for Eu(III) and Sm(III) dibenzoylmethanates	73
ROIK A.S., KAZIMIROV V.P., SOKOL'SKII V.E. The use of pseudo-binary approach in studying the short-range order of a liquid ternary alloys	78
SOLOVIEV V.V., CHERNENKO L.A. Quantum-chemical estimation of the alternative ways cation-anionic interaction in the melts containing niobium	86
GORBACHUK N.P. Thermodynamic properties of rare-earth RSi_{2-x} silicides at high temperatures	91
SHEVCHENKO V.A., KUDIN V.G., KOBYLINSKAJA N.G., SUDAVTSOVA V.S. Thermodynamical properties and diagram state of Ce—Si system	96

Electrochemistry

KAZDOBIN K.A., PERSHINA Ye.D. The role of processes of mechanochemical formation of hydrogen peroxide in the ecology of natural basin	103
EGOROVA L.M., KHOBOTOVA E.B., LARIN V.I., YURCHENKO O.I. The electrochemical ionization and passivation of Cu-62Zn brass in chloride solution	118

Organic Chemistry

MARKOV V.I., FARAT O.K. Reactions of skeleton of the Mannich's bases on base 5',6',7',8'-tetrahydro-1' <i>H</i> -spiro[cyclohexane-1,2'-quinazolin]-4'(3' <i>H</i>)-one	124
--	-----